HOOGSTAMBRIGADE*NIEUWS*

Nieuwsbrief voor
Hoogstambrigades Gelderland
Juni 2017

Cursus insectvriendelijk beheer in de boomgaard

In deze Hoogstam-brigadenieuws:

- Coördinatorenbijeen-komst 27 juni
- Aanmoedigingsprijs voor Joep Gerrits
- Bijvriendelijk boomgaardbeheer
- Nieuws uit de groepen
- Cursussen
- Nieuws uit het gereedschapsdepot
- Natuurwerkdag
- Jaarbericht 2016
- Biodiversiteit
- Maaien met de zeis
- Agenda

Waarom deze nieuwsbrief?

Stichting Landschapsbeheer Gelderland biedt ondersteuning, kennis en kunde aan alle bij haar aangesloten vrijwilligers-groepen. We informeren de coördinatoren van alle Hoogstambrigades via deze speciale digitale nieuwsbrief. Hierin staat het laatste nieuws en informatie die belangrijk is voor het coördinatorschap.

Zorg voor ons landschap
DAT DOEN WE SAMEN

Stichting Landschapsbeheer Gelderland

Coördinatorenbijeenkomst voor Hoogstambrigades op 27 juni

Op de coördinatorenavond op 27 juni gaan we aandacht besteden aan natuurvriendelijke boomgaarden. Bij de nieuwe Hoogstambrigade in Renkum heeft Nomi Havelaar, die zich bij SLG bezighoudt met biodiversiteitsprojecten, een mooi verhaal gehouden over het bijvriendelijker maken van boomgaarden. Het leek ons goed om deze lijn door te zetten. Daarom gaat Rob le Rutte, bestuurslid van de IJsselboomgaarden, ons wat vertellen over het project, wat zij mede met de Wetenschapswinkel van Wageningen Universiteit over Natuur in de boomgaard hebben uitgevoerd. We beginnen om 19.00 uur bij DROOM! De Landerij, De Park 12 in Elst met het verhaal van Rob, daarna kunnen we nog even wat bespreken. Om 20.45 uur worden we verwacht bij het Voedselbos van de Parkse Gaard, waar we een rondleiding krijgen van Leo Starink, een van de initiatiefnemers.

Joep Gerrits heeft de aanmoedigingsprijs gewonnen!

Tijdens de Gelderse Werkdag in Elburg werd Kees Vredeveld uit Ruurlo uitgeroepen tot Landschapsknokker. Joep Gerrits, coördinator van de Hoogstambrigade Winssen, heeft de Aanmoedigingsprijs gewonnen. Zijn groep heeft Joep voorgedragen: “Zijn natuurlijke overwicht gecombineerd met zijn sociale en empathische wijze van omgang met de overige vrijwilligers viel al vrij snel op. Daarnaast weet hij als geen ander gebruik te maken van zijn sociale- en lokale netwerken die van essentieel belang zijn om zo’n vrijwilligersgroep tot een succes te laten zijn. Vooral door zijn enthousiaste aanpak en stimulerende werkwijze, was het voor de vrijwilligers erg plezierig om aan de slag te gaan maar vooral ook om aan de slag te blijven. Onder leiding van Joep zijn er het afgelopen jaar vele werkzaamheden uitgevoerd. Zo zijn alle bomen gesnoeid en oude/dode bomen verwijderd. Ook zijn twee poorten geplaatst die goed in het landschap passen”.
Joep, proficiat met de Aanmoedigingsprijs!

Deskundigheidsbevordering voor hoogstambrigadiers

Afgelopen jaar waren er te weinig aanmeldingen voor de cursus voor nieuwe vrijwilligers, wel was er behoefte aan opfrismomenten. Michael is daarom dit jaar bij de Hoogstambrigade Voorst en de Hoogstambrigade West Betuwe langs geweest. Mochten andere groepen ook behoefte hebben dat Michael een zaterdagochtend meeloopt om op te frissen, stuur dan een e-mail naar m.witjes@landschapsbeheergelderland.nl.

Veilig werken in de boomgaarden

Wat is nu de veiligste manier van werken in een hoogstamboom? Dit blijkt nog niet zo eenvoudig. Op onze site vind je dit veiligheidsinstructieblad van VBNE. Zo hebben we geëxperimenteerd met harnassen en kleine en lange vallijnen. We kwamen erachter dat dit voor elke persoon anders ligt en dat is ook wat we willen meegeven. Kies voor situaties waarbij je jezelf veilig voelt. Dat geldt natuurlijk ook voor het gebruik van ladders en de hoogte waarop je werkt. Bezint, eer ge begint!

Nieuws uit de groepen

- Dick Boland van Terra Bella uit Culemborg meldt de volgende tip voor Hoogstambrigades: “Een slimme medesnoeier uit onze wijk - André de Jongh - was het sjouwen met ladders van de schuur naar de boomgaard een beetje zat. Hij kluste van goedkope materialen een eenvoudig opklapbaar karretje in elkaar, waarmee één persoon eenvoudig 8 ladders kan vervoeren. Het ritje naar onze twee te beheren boomgaarden (250 tot ruim 500 m) is vanaf nu een peulenschil”.

- Hoogstambrigade Bommelerwaard is tijdens NLdoet samen met Natuurmonumenten en andere vrijwilligers actief geweest in boomgaard ‘de Voorne’ in Heerewaarden. Omroep Gelderland was er bij voor radio- en televisieopnames. Bekijk het nieuwsitem (vanaf 26:28).

Cursussen

Maaien met de zeis

Ook dit jaar organiseren we weer twee keer de ééndaagse cursus maaien met de zeis. Onder leiding van SLG en vrijwillige zeisdocenten leer je haren (scherp maken), de techniek van het zeisen en er is een smid die je zeis op jouw maat kan afstellen. Als je geen zeis hebt, kan je ter plekke een zeis en haarsetje aanschaffen of lenen.
Zaterdag 15 juli 2017 in Rozendaal
Zaterdag 22 juli 2017 in Sinderen

Sinusbeheer, insectvriendelijk maaibeheer van hooilandjes
Ook in de cursus sinusbeheer, bij- en vlindervriendelijk maaibeheer wordt gewerkt met de zeis. Het sinusbeheer is een nieuwe vorm van beheer die ontwikkeld is door de Vlinderstichting en sluit goed aan op de vrijwilligerspraktijk: leuk om te doen en zeer geschikt voor kleine hooilanden met optimaal resultaat voor flora en fauna. Na deze training weet je zelf hoe je met oog voor de biodiversiteit je graslandjes kunt beheren.
Zaterdag 2 september in Zevenaar

Veldhulpverlening
Dit najaar organiseren we de cursus veldhulpverlening. We hebben Helicon ingeschakeld om deze ééndaagse cursus te verzorgen. Deze training betreft een iets aangepaste versie van de training HGA (Hulpverlening Geïsoleerde Arbeid) en is inclusief reanimatie. Aan bod komen: melden bij 112 van een incident in combinatie met positiebepaling, elementaire levensreddende handelingen, reanimatie van een slachtoffer met of zonder AED.
De cursus is voor vrijwilligers van bij SLG aangesloten beheergroepen en voor beheervrijwilligers van Geldersch Landschap. De training vindt plaats in twee regio’s, data en locaties volgen zo snel mogelijk op onze website.

Coördinatorenbijeenkomst 7 oktober
De eerste zaterdag van oktober is de bijeenkomst voor coördinatoren (en tweede groepslid) van alle beheergroepen. Er zijn workshops en er is veel ruimte om kennis uit te wisselen met elkaar. Een belangrijk thema dit jaar is ‘prettig en veilig werken’, waar we op een interactieve manier aandacht aan besteden. We zijn in overleg met Helicon in Apeldoorn; onder voorbehoud vindt de ochtend daar plaats. De uitnodiging ontvangt je nog, zet het alvast in de agenda en komt allen!

Nieuws uit het gereedschapsdepot
- We zijn op zoek naar een vrijwilliger in het gereedschapsdepot in Rozendaal. Iemand die het leuk vindt om ons te ondersteunen met het handgereedschap van meer dan 8.000 vrijwilligers. Kijk voor meer info op onze website.
-We hebben tegenwoordig makkelijk verstelbare zeisen in de uitleen, met verschillende maten, aangeschaft via www.zeisles.nl. Het is nog wel zoeken naar een manier om ze handig scherp te houden. Het is natuurlijk nog leuker om je eigen zeis te gebruiken, zie bij cursus maaien met de zeis.

Natuurwerkdag
Op zaterdag 4 november is het weer landelijke Natuurwerkdag! Veel landschapsbeheergroepen doen mee met de Natuurwerkdag. Ze plannen hun maandelijkse werkdag op de eerste zaterdag van november of voegen een extra werkdag in. Ze zetten de hekken open voor nieuwsgierigen, een nieuwe generatie en soms ook voor de pers en samenwerkingspartners zoals de gemeente. Dit heeft verschillende voordelen: meer handen maken het aanpakken van een grote klus lichter, nieuwe aanwas voor de werkgroep, meer bekendheid in de omgeving en aandacht voor het landschap. Maar vooral: een hele gezellige dag met veel positieve energie en blije mensen! Voor Hoogstambrigades is het misschien een idee om - net als

Zorg voor ons landschap
DAT DOEN WE SAMEN
Stichting Landschapsbeheer Gelderland

Hoogstambrigade Bommelerwaard - samen met een andere groep iets te organiseren. Lijkt het je leuk maar weet je niet precies wat je kan verwachten of heb je andere vragen? Neem dan contact op met Esther van den Berge (coördinator Natuurwerkdag).

Vleermuisvrijwilligers
In Gelderland is een netwerk van tientallen vrijwilligers actief om bij bewoners met 'een vleermuis in huis' langs te gaan en advies te geven. Via de website www.vleermuis.net kunnen bewoners contact opnemen met vrijwilligers die actief zijn in hun gemeente. De vrijwilligers krijgen ondersteuning vanuit SLG en Vleermuiswerkgroep Gelderland (VleGel) en behandelen jaarlijks zo'n 180 meldingen. Mocht je groep een vraag hebben over vleermuizen, dan kun je bij de lokale vrijwilliger terecht. Bij interesse in een excursie of workshop kun je mailen met Nomi Havelaar. Zij kent de mensen (o.a. van VleGel) die dit mogelijk willen doen tegen een onkostenvergoeding. Kijk ook op onze website.

Onderteken ook het Manifest van de groene vrijwilliger
Het manifest is een initiatief van de groene vrijwilligersorganisaties SoortenNL, IVN, LandschappenNL (waar SLG onderdeel van is) en BoerenNatuur en wordt gesteund door de 12 provincies en door het ministerie van Economische Zaken. Hiermee start een traject om een impuls te geven aan de bestaande infrastructuur voor groene vrijwilligers en deze verder te verstevigen, uitbreiden en moderniseren. We roepen iedereen die zich inzet voor natuur en landschap op het manifest te ondertekenen. Je kunt daarbij ook het logo van je vrijwilligersgroep uploaden: www.degroenevrijwilliger.nl.

Boeken
Heggenvlechten en haagleiden in Nederland en Vlaanderen, Achtergronden en handleiding. Door Lex Roeleveld, Arnout Zwaenepoel, Dirk Cuvelier en Peter Ceelen, januari 2017.
Prijs: € 25 (excl. verzendkosten). Kijk hier voor een voorproefje.
Wil je een exemplaar bestellen, stuur dan een bericht naar info@hegenlandschap.nl.

Jaarbericht 2016
Het aantal vrijwilligers in het landschap groeit ieder jaar. Ook in 2016 hebben weer meer mensen hun handen uit de mouwen gestoken voor een mooier landschap. Alle resultaten van afgelopen jaar zijn te vinden in een mooi overzicht in het Jaarbericht 2016. De werkresultaten van de werkgroepen vormen de basis voor het maken van dit Jaarbericht. Ook deze keer weer bedankt voor het insturen van het werkresultatenformulier!

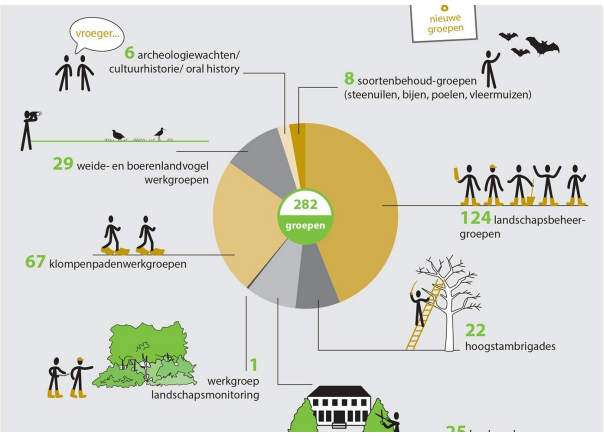

Input vanuit Vrijwilligersadviesraad
Op 22 maart kwam de Vrijwilligersadviesraad van SLG bijeen. Er is o.a. besproken dat ook gemeenten een omgevingsvisie moeten opstellen als de Omgevingswet van kracht wordt. Dit plan op hoofdlijnen biedt kansen voor het agenderen van landschap en biodiversiteit, ook door vrijwilligersgroepen.
De leden hebben verder meegedacht over het aanbieden van cursussen gemotoriseerd werken, nu SLG dit jaar extra provinciale middelen heeft. Toch wordt geadviseerd om dit niet te doen, omdat de cursussen relatief duur zijn, veel groepen niet met motorgereedschap werken en we herhalingscursussen en uitleen van kleding en zagen niet voldoende kunnen faciliteren.
Volgende keer (september) staat o.a. op de agenda: rol van vrijwilligersgroepen bij adviseren en stimuleren van particuliere eigenaren in het buitengebied.
Meer info of contact.

Maaien met de zeis
Ook dit jaar zijn er weer allerlei activiteiten rondom maaien met de zeis. Er worden cursussen georganiseerd en ook het wedstrijdelement speelt een rol. Het Nederlands Kampioenschap maaien met de zeis is een mooi evenement om bij te wonen. De top van Nederland komt bij

Zorg voor ons landschap
DAT DOEN WE SAMEN
Stichting Landschapsbeheer Gelderland

elkaar om het mooiste veldje te maaien volgens de beste zeistechnieken. Dit jaar vindt het NK niet plaats tijdens de BeleefLandleven dagen maar twee weken daarvoor, de locatie blijft het Openlucht Museum in Arnhem.
Naast het NK zijn er kampioenschappen in Wapenveld en Sinderen. De landelijke maaidag op het voormalige eiland Schokland (Flevoland) is voor iedereen met liefde voor het maaien met de zeis toegankelijk voor deelname. Zie agenda voor data.

Sponsoractie
In het voorjaar zijn we gestart met de sponsoractie Steun de steenuil via Landschapsnieuws en onze website. De donaties van particulieren maken het mogelijk om steenuilenkasten aan te schaffen voor de steenuilenwerkgroepen. Heb je ook een idee voor een sponsoractie? Heb je behoefte aan materialen, nestkasten, gereedschappen of iets anders voor de groep? Neem contact op om de mogelijkheden te bespreken. We organiseren elk seizoen een nieuwe sponsoractie.

Biodiversiteit
We besteden in 2017 extra aandacht aan het thema biodiversiteit. Zo zijn we in overleg met provincie en waterschappen over de Green Deal Natuur en Infra. Ook faciliteren we het project Bij Bewust Betuwe, bekijk het filmpje van het Symposium Bij Bewust Betuwe. Samen met de agrarische collectieven gaan we invulling geven aan extra maatregelen voor akker- en weidevogels. We hebben een biodiversiteitsscan voor bewoners van het buitengebied ontwikkeld en zetten deze in bij gemeentelijke projecten. In september organiseren we een cursus ecologisch maaibeheer, zie cursussen. Ook organiseren we binnenkort voor de tweede keer een speciale bloemenzaadactie waarbij bewoners of werkgroepen in het buitengebied kunnen helpen met het inzaaien van bloemen die wilde bijen aantrekkelijk vinden. Houd hiervoor onze website in de gaten.

Agenda

Zaterdag 24 juni	Landelijke maaidag in Flevoland
Dinsdag 27 juni	Coördinatorenbijeenkomst
Zaterdag 15 juli	Cursus maaien met de zeis in Rozendaal
Zaterdag 22 juli	Cursus maaien met de zeis in Sinderen
Zaterdag 26 augustus	Nederlands Kampioenschap maaien met de zeis in Arnhem
Zaterdag 2 september	Cursus sinusbeheer door SLG in Zevenaar
Zaterdag 2 september	Wapenvelds Kampioenschap zeisen
Zaterdag 7 oktober	Coördinatorenbijeenkomst
Zaterdag 4 november	Landelijke Natuurwerkdag

Breaking news!
Zaterdag 3 maart 2018 Gelderse Werkdag wordt volgend jaar georganiseerd door IVN Nijkerk werkgroep landschapsbeheer samen met andere groepen!

Zorg voor ons landschap
DAT DOEN WE SAMEN
Stichting Landschapsbeheer Gelderland